



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et  
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.  
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.  
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana  
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

**Laymann, Paul**

**Dilingæ, 1673**

Capitvlvm XVII. Cùm teneamur.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

**1** **Not. I.** Excommunicatio lata à Iudice post appellationem legitimam, irrita est. *c. Pertuas. 40. §. Nos igitur. de sent. excommunicat.* nam qui appellat legitimè, contumax censeri non potest, consequenter nec excommunicari, si tamen Iudex ad quem appellationem friuolam fuisse iudicabit, tunc excommunicatio lata post appellationem, cui Iudex, à quo non derulit, valida reputabitur, quia ut *Abb. ait in c. Pastor. 53. §. Verum. n. 14. h. tit. Sayr. in Thesaur. l. 1. c. 6. n. 27.* appellatio friuola non suspendit jurisdictionem Iudicis.

**2** **Not. II.** Si quis celebret post excommunicationem aut suspensionem ab officio, quæ ipso jure irrita est, non debet censeri irregularis; nihilominus talis, si velit, potest absolutionem petere ad cautelam; Adde quod hic obseruat *Alexand. n. 12.* Tametsi is, qui absolutè petit se absolui, fateatur se ligatum. *c. Venerabilem. 33. de electione.* secus tamen esse dicendum de eo, qui se petit absolui ad cautelam.

**3** **Corollarium.** Ordinarius efficacius procedere poterit contra delinquentem, si commissio crimini reperiat censuram ipso jure decretam, tunc enim citato & audito reo declarare potest eum censura ligatum, idè que prohibere illi, ne celebret, donec absolvatur: nam tametsi reus à sententia hac declaratoria appellet, tamen reuera irregularis censebitur, si postea iudicatum fuerit, bene declaratum, & non rectè appellatum fuisse, quia appellatio interposita non potest suspendere sententiam seu pœnam à jure inflictam, ut supra dixi *in c. Peruenit. 83. h. tit.*

**4** **Not. III.** Iudex delegatus potest absolvere excommunicatum ad cautelam, ut possit in iudicio contendere, ita *Abb. hic Franc. & alij argumento. c. Prudentiam. 21. de off. delegati.* Vbi dicitur: quod is, cui causa principalis commissa est, etiam in accessoriis jurisdictionem exercere possit.

## CAPITVLVM XVII. Cùm teneamur.

### PARAPHRASIS.

Archiepiscopus Cantuariens, quæsiuit ex A-

lexand. III. si quispiam à sua sententia appellauit ad Pontificem & postea eiusdem appellantis possessio. v. g. ædium, circa quas Controuersia versatur, turbata sit ab aliquo, num se junctâ causâ appellationis, turbatam possessionem reformare liceat Archiepiscopo.

Respondet Papa, id ipsi licere seruato ordine iudiciario, si talis ad ipsum querela deferatur.

### SYMMARIVM.

1. Iudex à quo in iudicio possessorio appellatum est, pendente appellatione cognoscere potest de querela infestata possessionis.
2. Possessor condemnatus ad possessionem A-  
lteri tradendam, si à sententia appellauit, & pendente appellatione spoliatur aut turbatur, agere potest interdicto recuperanda vel retinenda possessionis apud iudicem à quo.
3. Iudex à quo. inhibere potest partibus, ne quid lite pendente immutent, & male attentata ab illis, vel à seruocare.

**Not. vnic.** Iudex à quo (in iudicio possessorio) appellatum est, pendente appellatione cognoscere potest, de querela infestata possessionis.

In primis adverte, quod pendente appellatione nil debet immutari, consequenter is, qui antea in possessione erat, eâ uti possit, ac fructus, pendente appellationis causâ, percipere, sicuti priùs secundum *Gl. in c. Sep. 44. verb. rata. h. t.* ubi ait: quod Prælatus ab Episcopo depositus per sententiam, si ab ea appellauit, interim jurisdictionem exercere possit. v. g. subditum excommunicare, quia condemnatus, pendente appellatione, non censetur condemnatus. *l. 2. §. vlt. ff. de pœn.* Si tamen in tali casu suspicio subsit, ne redditus Ecclesiæ, aut res, de qua lis est, interim dilapidetur, tunc sequestratio imperari potest. *l. Imperatores. 21. in fine. ff. de appel. & notauit Gail. l. 1. obseru. 148. n. 2. ne alioquin iudicium illusorium fiat, & excommunicatio sententiæ impediatur.*

Hinc itaque existit, quod possessor con-

demnatus ad possessionem Actori tradendam, si à sententia appellauit & pendente appellatione spoliatur, aut turbatur, quòd agere possit interdictò recuperandæ, aut retinendæ possessionis. Sed nunquid agere potest apud Iudicem, à quo hæc est quæstio huius Capituli.

Ad quam Pontifex respondet affirmatiuè. Sed causam responsionis non adfert, putamus hanc esse, quia pendente appellatione iurisdicctio Iudicis tum ordinarij, tum delegati quoad istam causam non est omnino extincta, sed suspensa, quare Iudex à quo præfigit terminum appellanti. *c. Consuluit. l. 4. h. 2.* & Ordinarius appellanti in causa matrimonij sub censura prohibet, ne alteri nubat, *c. 2. De matrim. contracto.* Ratio huius est, quia pendente appellatione nihil mutari debet. *l. 1. ff. in h. nouari &c.* & hoc ipsum providere, pertinet ad Iudicem à quo, vt videlicet appellationis liberior via & exitus permaneat, si in eodem statu conuiescant, donec causa appellationis decisa sit, vt hic notat *Abb. & Alex. n. 9. Franc. not. 2.* vbi addunt, quòd inhibitiò, quæ fit à lege aut Iudice ad quem, ne Iudex à quo, pendente appellatione aliquid attentet, intelligi debeat de ijs tantum, quæ appellationis causam eiusq; liberum cursum impediunt, non autem quæ adiuuant seu ad faciliorem eius exitum tendunt, dummodò se ipsi causæ appellationis secundum se non immisceant.

Corollarium. Iudex à quo, tum Ordinarius tum delegatus inhibere potest partibus, ne quidpiam attentent seu immutent appellatione pendente, atque super attentatis ordine iudiciario summarie cognoscere, & quæ malè attentata sunt, seu mutata reuocare, secundum *Gl. in Clem. 2. verb. cum lite, tit. vt lite pendente &c.*

Adde quòd etiam Iudex, si quæ pendente appellatione mutauit vel attentauit, ea reuocare possit, vt hic notat *Franc. prope finem.*

CAPITVLVM XVIII.

Consuluit.

PARAPHRASIS.

Si quis generaliter appellet super omni gra-

vamine, quod sibi inferri posset, non valet appellatio; secus si generaliter appellet super omni grauamine, quòd in certa causa inferendum esse timet,

SUMMARIVM.

1. *Gratuatus in vno articulo, potest generaliter appellare à quocunque grauamine sibi in hac causa inferendo.*
2. *Quem effectum habeat talis appellatio.*

NOT. vnicum. Qui in vno articulo. v.g. super dilationibus aut super expensis grauatur, potest generaliter appellare à quocunque grauamine ipsi in hac causa inferendo, ita vt tota ad superiorem devoluatur. Talis autem appellatio id efficit, vt tametsi Iudex à quo ipsi non deferat, tamen iurisdicctio eius adeò suspensa censetur, quoad totam causam, vt justificata appellatione, omnia acta & attentata circa eandem causam, etsi articuli separati sint, seu non connexi, rescindi debeant, sicuti hic docet *Alexand. in princip. & videri possunt, quæ dixi in cap. Super eo. 10. hoc tit.*

CAPITVLVM XIX.

Cùm parati &c.

PARAPHRASIS.

Zamorensis electus Episcopus petitiones quasdam Alex. III. proposuit, quas cum Papa recipere vellet, Cardinalis Legatus Apostolicæ Sedis obiecit, eundem electum, cum à Sede ad Synodum vocatus accedere contempsisset, se excommunicasse, ipsum autem excommunicatum in Episcopum se consecrari curasse. Verum Canonicus quidam excusauit Episcopum, testando, quòd eo tempore in legatione Regis fuisset, & impeditus, quo minus accederet; Cardinalis contra allegauit, quòd Nuntius suus eum in Salamitana Ecclesia, non in Regis legatione repererit. Vterius proposuit Episcopus, quòd antelatum excommunicationem appellaret ad Pontificem, sed Alexand. III. respondet

uuu

hic.